

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE SLOVENYA CUMHURİYETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 8.2.2005 Sayı: 25721)

**Kanun No
5295**

**Kabul Tarihi
3.2.2005**

MADDE 1. - 23 Mart 2004 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Slovenya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
SLOVENYA CUMHURİYETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA**

Bundan sonra Âkit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Slovenya Cumhuriyeti,

Her iki ülkenin karşılıklı menfatine ekonomik işbirliğini artırma ve bir Âkit Taraf yatırımcılarının diğer Âkit Tarafın ülkesindeki yatırımları için eşit ve adil şartları sürdürmek arzusu ile,

Bu Anlaşma temelinde yatırımların teşviki ve korunmasının, teşebbüsleri canlandıracağını kabul ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından:

1. "yatırımcı" terimi:

a) her bir Âkit Tarafın yürürlükteki hukukuna göre, vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

b) bir Âkit Tarafın mevzuatı çerçevesinde iş amacıyla kurulmuş ve merkezi o Âkit Tarafın ülkesinde bulunan şirketler, firmalar veya iş ortaklıkları gibi tüzelkişileri ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, yatırımın yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki kanun ve mevzuata uygun olarak, bir Âkit Taraf yatırımcılarınca diğer Âkit Taraf ülkesinde yatırılan her türlü değeri ifade eder ve sınırlayıcı olmamakla birlikte, özellikle aşağıdakileri kapsar:

a) taşınır ve taşınmaz mallar ile kira, ipotek, ihtiyati haciz ve rehin gibi diğer aynı hakları;

b) hisseler, hisse senetleri veya bir şirkete ortaklığın diğer şekilleri;

c) yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar, para alacakları veya ekonomik değeri olan edim alacakları;

d) fikri mülkiyet alanındaki haklar; ve

e) doğal kaynakları araştırma, geliştirme, çıkarma ve kullanma dahil, olmak üzere hukuken, idari tasarruf olarak veya sözleşme ile yetkilin makamlarca tanınan iş imtiyazları.

Varlıkların yatırım veya yeniden yatırımda kullanım biçiminde herhangi bir değişiklik, bunların yatırım olma niteliğini etkilemez.

3. "Hasılat" terimi, yatırımlardan elde edilen meblağları ifade eder ve, bunlarla sınırlı olmamak üzere, kâr, temettü, faiz, royalti, sermaye kazancı ve yatırımlarla ilgili diğer gelirleri kapsar.

4. "Ülke" terimi,

a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, kara ülkesi ve kara suları ile doğal kaynakların araştırılması, çıkarılması ve korunması amacıyla, uluslar arası hukuka uygun olarak, üzerinde yargılama veya egemenlik haklarının bulunduğu deniz alanlarını ifade eder.

b) Slovenya Cumhuriyeti bakımından, uluslararası hukuka uygun olarak, üzerinde egemenlik ve yargılama haklarını icra ettiği deniz alanları da dahil olmak üzere, egemenliği altında bulunan ülkesini ifade eder.

Madde 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarınca ülkesinde yapılan yatırımları mümkün olduğunca teşvik edecek ve bu gibi yatırımları ülkesine kendi kanun ve nizamlarına uygun olarak, benzer durumlarda herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına tanıdığından daha az elverişli olmayacak şekilde kabul edecektir.

2. Her bir Âkit Taraf, ülkesindeki diğer Âkit Taraf yatırımcılarının yatırımlarına adil ve ve eşit muamele ile tam ve daimi koruma sağlayacaktır.

3. Âkit Taraflar, ülkelerindeki diğer Âkit Taraf yatırımcılarının yatırımlarının yönetim, idame, kullanım, tasarruf ya da tasfiyesine, makul olmayan, keyfi veya ayırıcı tedbirlerle engel olmayacaktır.

4. Âkit Tarafların, yabancıların ülkeye giriş, geçici ikamet ve istihdamı ile ilgili kanun ve nizamlarına tabi olarak, her bir Âkit Taraf;

a) kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Birinci Âkit Tarafın yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Âkit Tarafın bölgesine girecek ve geçici olarak kalacak Âkit Taraflardan her birinin vatandaşlarının,

b) bir Âkit Tarafın yürürlükteki kanun ve nizamlarına uygun olarak kurulan ve diğer Âkit Taraf yatırımcılarının yatırımları olan, seçtikleri idari ve teknik personeli tabiyetlerine bakılmaksızın istihdam etmeye mezun şirketlerinin müracaatlarını iyi niyetle inceleyecektir:

Madde 3

Ulusal Muamele ve En Çok Kayırılan Ülke Muamelesi

1. Âkit Taraflardan birinin yatırımcılarınca diğer Âkit Tarafın ülkesinde yapılan yatırımlar, veya bunlarla ilgili gelirler, hangisi daha elverişli ise, Âkit Tarafın kendi yatırımcılarınca veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcısınca yapılan yatırımlara ve gelirlerine tanınan muameleden daha az elverişli olmayan bir muameleyle tabi tutulacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın yatırımcıları, diğer Âkit Tarafça, yatırımlarının yönetimi, idamesi; kullanımı, tasarrufu ya da tasfiyesi açısından, hangisi daha elverişli ise, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcısına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmayan bir muameleyle tabi tutulacaktır.

3. Bu Maddenin hükümleri, bir Âkit Tarafın diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına ve bunların yatırımlarına aşağıda belirtilenlerden dolayı herhangi bir muamelenin faydalarını, önceliğini veya ayrıcalığını tanımaya zorunlu olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

a) mevcut veya gelecekte oluşturulacak serbest ticaret bölgesi, gümrük birliği ya da herhangi bir Âkit Tarafın üye olduğu veya olabileceği ortak pazar,

b) kısmen veya tamamen vergilendirme ile ilgili uluslararası anlaşmalar.

Madde 4**Kamulaştırma**

1. Bir Âkit Taraf yatırımcıları tarafından diğer Âkit Taraf ülkesinde yapılan yatırımlar, kamu yararına olmadıkça, ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça" ilgili yasa hükümlerine uygun olarak ve anında, yeterli ve etkin tazminat ödenmedikçe, kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya kamulaştırma ya da devletleştirmeye (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır) benzer etkisi olan tedbirlere konu edilmeyecektir.

2. Bu gibi tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma kararının alınması veya kamulaştırma yapılacağından duyulmasından hemen önceki gerçek piyasa değerine eşit olacaktır.

3. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecektir. Gecikme durumunda tazminat, kanunda belirtildiği şekilde, kamulaştırma ile ödeme günü arasında geçen süreyle ilgili faizi ihtiva edecektir.

4. Yatırımları kamulaştırılan yatırımcı, bu Maddede belirtilen prensipler çerçevesinde işlemin kendisini ve yatırım, değerlemesini, Âkit Tarafın adli veya diğer yetkili makamlarınca gözden geçirilmesini isteme hakkına sahiptir.

Madde 5**Zararların Tazmini**

Ev sahibi Tarafın ülkesindeki savaş veya diğer silahlı çatışma, devrim, iç karışıklık, olağanüstü hal veya diğer benzer olaylar nedeniyle yatırımları zarar gören bir Âkit Taraf yatırımcıları bu nevi zararlarla ilgili olarak, tazminat veya iadeyi de içerecek şekilde, hangisi yatırımcıya daha elverişli ise, diğer Âkit Tarafın kendi yatırımcıları veya üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığından daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulacaktır. Bu Maddeden doğan herhangi bir ödeme hemen gerçekleştirilebilir ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

Madde 6**Ödemelerin Transferi**

1. Her bir Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına, yatırımlarıyla ilgili fonlar ile, bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, aşağıdakilerin serbestçe transferine izin verecektir:

- a) başlangıç sermayesi ile yatırımların idamesi veya gelişimi için yapılan ilave katkılar;
- b) hasılatlar;
- c) bir yatırımla ilgili kredi geri ödemelerinden doğan fonlar;

5295

3.2.2005

- d) yatırımın tamamının ya da bir kısmının tasfiye ya da satış bedeli;
- e) herhangi bir tazminat veya bu Anlaşmanın 4 ve 5. Maddelerinden kaynaklanan diğer ödemeler;
- f) bir uyuşmazlığın karara bağlanmasından doğan ödemeler;
- g) yatırımlarla ilgili olarak vatandaşların yurtdışından elde ettikleri ücret ve diğer kazançlar.

2. Her bir Âkit Taraf, transferlerin, transfer edilecek para biriminin transfer tarihinde geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden, yapılmasına da izin verecektir.

Madde 7

Halefiyet

Eğer bir Âkit Taraf veya onun atanmış temsilcisi, ya da kendi kontrolündeki tüzel kişilik (bundan sonra "sigortalayan" olarak anılacaktır) kendi yatırımcılarına, diğer Âkit Tarafın bölgesindeki bir yatırım ile ilgili olarak verilmiş bir garanti kapsamında ödeme yaparsa, diğer Âkit Taraf:

- a) ister kanuni olarak, isterse sigortalayanın ülkesindeki bir sözleşmeye uygun olarak, yatırımcının her türlü hak veya alacağının sigortalayana temlikli yanısıra,
- b) sigortalayanın, halefiyetten dolayı, yatırımcıyla aynı ölçüde hakka sahip olduğunu ve bu yatırımcının alacaklarını talep etmeye yetkili olduğunu kabul edecektir.

Madde 8

Bir Âkit Taraf ile Diğer Âkit Tarafın Yatırımcıları Arasında Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bir Âkit Tarafın yatırımcısı ile diğer Âkit Taraf arasındaki herhangi bir uyuşmazlık, dostça çözümlenecektir.

2. Eğer bu tür bir uyuşmazlık yazılı bir çözüm talebi tarihinden itibaren üç (3) ay içerisinde çözümlenemezse, ilgili yatırımcı uyuşmazlığı aşağıdakilerden birine götürebilir:

- a) Âkit Tarafın yetkili mahkemesi; veya
- b) uzlaşma veya tahkim için, Washington'da 18 Mart 1965'de imzaya açılmış olan Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasında Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi'ne dayanarak kurulmuş olan Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözümü Merkezi (ICSID), veya
- c) uyuşmazlığın taraflarınca aksi kararlaştırılmadıkça, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun tahkim kurallarına göre, bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL).

3. Böylece her bir Âkit Taraf, bir yatırım uyuşmazlığının uluslararası uzlaşma ve tahkime götürülmesine şartsız olarak rıza göstermektedir.

4. Karar uyuşmazlığın her iki tarafı için de nihai ve bağlayıcı olacak ve millî hukuku çerçevesinde tanınacak ve uygulanacaktır.

Madde 9

Âkit Taraflar Arasında Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bu Anlaşmanın yorumu ve uygulanması ile ilgili Âkit Taraflar arasındaki uyuşmazlıklar, mümkün olduğunca, müzakereler yoluyla çözülmelidir.

2. Şayet uyuşmazlık, herhangi bir Âkit Tarafça böylesi bir müzakere talebinde bulunulmasını takip eden altı (6) ay içerisinde çözülemezse, herhangi bir Âkit Tarafın talebi üzerine bir Tahkim Kuruluna götürülecektir.

3. Bu tür bir Tahkim Kurulu her bir olay için şu şekilde oluşturulacaktır. Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki (2) ay içinde, Âkit Taraflardan her biri bir üye tayin edecektir. İki Âkit Tarafın onayı ile bu iki üye üçüncü bir ülke vatandaşını, Kurul Başkanı olarak seçeceklerdir. Başkan diğer iki üyenin atanmasından itibaren üç (3) ay içerisinde atanacaktır.

4. Eğer bu Maddenin 3. paragrafında belirtilen süreler içerisinde gerekli atamalar yapılmamışsa, Âkit Taraflardan her biri, başka herhangi bir anlaşmanın olmaması durumunda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını gerekli tayinleri yapmaya davet edebilir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkanı Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonulursa, Uluslararası Adalet Divanı'nın kıdem olarak sonra gelen, Âkit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan veya söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonulmayan, üyesi gerekli atamaları yapmaya davet edilecektir.

5. Başkanın seçilmesinden itibaren üç ay içerisinde Kurul, bu Anlaşmanın diğer hükümleri ile tutarlı olacak şekilde, usul kuralları üzerinde karara varır. Böylesi bir kararın verilmemesi durumunda, Kurul Uluslararası Adalet Divanı Başkanından genel olarak tanınmış uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını belirlemesini talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde bütün sunuşlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Kurul kararını nihai sunuşlar yapıldıktan veya duruşmaların tamamlanmasından itibaren hangisi sonra geliyorsa, iki ay içinde verecektir. Kurul, nihai ve bağlayıcı olan kararlarını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Eğer bir uyuşmazlık, 8. Madde hükümleri çerçevesinde bir uluslararası tahkim heyetine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, işbu Maddenin hükümleri çerçevesinde başka bir uluslararası tahkim heyetine sunulamayacaktır. Bu, Âkit Taraflar arasında doğrudan ve anlamlı müzakerelere girilmesine engel teşkil etmeyecektir.

8. Başkan ve diğer hakemlerin masrafları ile tahkim işlemleriyle ilgili diğer masraflar Âkit Taraflarca eşit olarak üstlenilecektir. Ancak Kurul, kendi yetkisinde olmak üzere, Âkit Taraflardan birinin masraflardan daha fazlasını ödemesine hükmedebilir.

Madde 10

Diğer Kuralların Uygulanması

Eğer bir Âkit Tarafın milli hukukunun hükümleri ya da halihazırda mevcut veya bundan sonra Âkit Taraflar arasındaki işbu Anlaşmaya ek olarak tesis edilmiş uluslararası hukuk kapsamındaki yükümlülükler, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına bu Anlaşma ile sağlanandan daha iyi bir muameleye tabi olmalarını sağlayan, genel ya da özel, bir düzenleme ihtiva ediyorsa, bu tür bir düzenleme, daha elverişli olduğu ölçüde işbu Anlaşmanın üstünde bir etkinliğe sahip olacaktır.

Madde 11

Anlaşmanın Uygulanması

İşbu Anlaşma mevcut ve gelecekte yapılacak bütün doğrudan yatırımlara uygulanacak, ancak yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkmış bir yatırım ile ilgili herhangi bir anlaşmazlık ya da yatırımla ilgili üzerinde uzlaşma sağlanmış herhangi bir alacağa uygulanmayacaktır.

Madde 12

Yürürlüğe Girme, Süre ve Yürürlükten Kaldırma

1. Âkit Taraflar bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal şartların tamamlanmasını müteakip birbirlerini haberdar edeceklerdir. Anlaşma, son bildirim alınması tarihinden itibaren otuzuncu (30) gün yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma, başlangıç olarak onbeş (15) yıllık bir süre ile yürürlükte kalacak ve herhangi bir Âkit Taraf, sona erme tarihinden en az oniki (12) ay önce sona erdirmeye niyetiyle ilgili diğer Tarafa yazılı bir bildirimde bulunmadıkça, aynı şartlarda onbeş (15) yıl ve dahası uzatıldığı anlaşılacaktır.

3. Bu Anlaşma, Âkit Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Bu gibi değişikliklerin yürürlüğe girmesi hususunda, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile ilgili usullerin aynısı uygulanır.

4. Bu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılmış yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın Madde 1-11 hükümleri, sona erme tarihinden itibaren ilave bir onbeş (15) yıl daha yürürlükte olmaya devam edecektir.

Bu Anlaşmayı Âkit Tarafların tam yetkili temsilcileri huzurlarında imzalamışlardır.

5295

3.2.2005

Ankara'da 23.3.2004 tarihinde Türkçe, Slovence ve İngilizce dillerinde ikişer asıl olarak ve hepsi de aynı derecede geçerli olacak şekilde akdedilmiştir. Yorumda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
49	90	335
68	34	362
73	54	368:369, 375:389

I- Gerekçeli 711 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/811